

**REGULAMIN WYCIECZEK
I INNYCH IMPREZ KRAJOZNAWCZO-TURYSTYCZNYCH
W ZESPOLE SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 4 W ŁOWICZU**

Podstawa prawna

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. art. 22, ust. 2, pkt 12 (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 1943 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz.U. z 2001 r., Nr 135, poz. 1516)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 sierpnia 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz.U. z 2014 r., poz. 1150)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2003 r., Nr 6, poz. 69 oraz z 2009 r., nr 139, poz. 1130)

**Rozdział I
Postanowienia wstępne**

1. Organizowane przez szkołę wycieczki i imprezy krajoznawczo-turystyczne powinny mieć na celu w szczególności:
 - a) poznawanie kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii,
 - b) poznawanie kultury i języka innych państw,
 - c) poszerzanie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego,
 - d) wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania,
 - e) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży zasad ochrony środowiska naturalnego oraz umiejętności korzystania z zasobów przyrody,
 - f) podnoszenie kondycji zdrowotnej oraz sprawności fizycznej,
 - g) poprawę stanu zdrowia dzieci i młodzieży pochodzących z terenów zagrożonych ekologicznie,
 - h) upowszechnianie form aktywnego wypoczynku,
 - i) przeciwdziałanie patologii społecznej,
 - j) poznawanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.
2. Wycieczki i imprezy mogą być organizowane w ramach zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych lub pozaszkolnych.
3. Wycieczki i imprezy krajoznawczo-turystyczne mogą przyjąć następujące formy:
 - a) wycieczki przedmiotowe – inicjowane i organizowane przez nauczycieli w celu uzupełnienia obowiązującego programu nauczania, w ramach danego przedmiotu lub przedmiotów pokrewnych,
 - b) wycieczki krajoznawczo-turystyczne – mające na celu wzbogacenie procesu dydaktyczno-wychowawczego; w których udział nie wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych,
 - c) imprezy krajoznawczo-turystyczne, takie jak biwaki, rajdy, turnieje konkursy, które kształtują kulturę wypoczynku.
 - d) imprezy turystyki kwalifikowanej i obozy wędrownie, w których udział wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych, w tym posługiwania się specjalistycznym sprzętem,
 - e) imprezy wyjazdowe – związane z realizacją programu nauczania, takie jak zielone szkoły, szkoły zimowe, szkoły ekologiczne.

4. Wyżej wymienione formy krajoznawczo-turystyczne mogą być organizowane poza granicami kraju.
5. Ilekroć w dalszej części Regulaminu jest mowa o wycieczce należy przez to rozumieć formy turystyki i krajoznawstwa określone w punkcie 3.

Rozdział II

Organizacja wycieczek

1. Dyrektor szkoły wyznacza spośród osób organizujących wycieczkę kierownika wycieczki.
2. Dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na łączenie funkcji kierownika i opiekuna.
3. Osobą odpowiedzialną za organizację oraz za prawidłowy i bezpieczny przebieg wycieczki jest kierownik wycieczki posiadający odpowiednie kwalifikacje.
4. Kierownik wycieczki najpóźniej na tydzień przed planowaną wycieczką informuje dyrektora lub wicedyrektora o jej założeniach organizacyjnych i programowych.
5. Kierownik wycieczki najpóźniej na dwa dni robocze przed jej rozpoczęciem przedstawia dyrektorowi kompletną dokumentację wycieczki do zatwierdzenia.
6. Dokumentacja wycieczki zawiera:
 - a) kartę wycieczki z jej harmonogramem (w dwóch egzemplarzach),
 - b) imienną listę uczestników zawierającą: (w dwóch egzemplarzach):
 - wiek, ale bez numeru PESEL,
 - telefon kontaktowy do rodziców, prawnego opiekuna,
 - uwagi (np. o ewentualnych kłopotach zdrowotnych oraz przyjmowanych lekach).
 - c) pisemne zgody/oświadczenia rodziców lub prawnych opiekunów (z wyjątkiem wycieczek przedmiotowych odbywających się w ramach godzin lekcyjnych),
 - d) szkolny regulamin wycieczki.
7. Zgodę na odbycie się wycieczki lub imprezy wyraża dyrektor szkoły lub wicedyrektor poprzez podpisanie karty wycieczki z jej harmonogramem i listy uczestników oraz przekazanie kierownikowi wycieczki po jednym egzemplarzu z tych dokumentów. Pozostała dokumentacja znajduje się u dyrektora szkoły lub wicedyrektora.
8. Przeprowadzenie wycieczki bez zatwierdzenia stanowi naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych.
9. Organizacja i program wycieczek powinny być dostosowane do wieku, zainteresowań, potrzeb uczniów i ich możliwości.
10. Kierownik wycieczki dokonuje rozliczenia wycieczki w ciągu dwóch tygodni po jej zakończeniu.

Rozdział III

Podstawowe zasady bezpieczeństwa i opieki nad uczniami podczas wycieczek

1. Opiekę nad uczniami biorącymi udział w wycieczce sprawuje kierownik i opiekunowie grup. Opieka ta ma charakter ciągły.
2. Opiekunami powinni być pracownicy pedagogiczni szkoły i rodzice uczniów. Dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na wykonywanie obowiązków opiekuna przez inne pełnoletnie osoby.
3. Na wycieczce organizowanej poza teren szkoły w obrębie tej samej miejscowości, bez korzystania ze środków lokomocji opiekę powinna sprawować co najmniej jedna osoba nad grupą trzydziestu uczniów. W przypadku powyżej trzydziestu uczniów decyzję podejmuje dyrektor lub wicedyrektor szkoły.
4. Na wycieczce poza miejscowość będącą siedzibą szkoły przy korzystaniu ze środków lokomocji opiekę powinna sprawować jedna osoba nad grupą do piętnastu uczniów. W przypadku grupy liczącej powyżej trzydziestu uczniów, w zależności od programu wycieczki, dopuszcza się dwóch opiekunów za zgodą dyrektora szkoły.
5. W przypadku gdy w wycieczce uczestniczy co najmniej trzech opiekunów, to wśród nich powinno być dwóch pracowników pedagogicznych szkoły.
6. Na wycieczce turystyki kwalifikowanej opiekę powinna sprawować jedna osoba nad grupą do 10 uczestników, jeżeli przepisy szczegółowe nie stanowią inaczej.

7. Na wycieczce o charakterze turystyki kwalifikowanej (wędrówki górskie, akwenty wodne) muszą być obecne osoby o odpowiednich kwalifikacjach (przewodnik górski, ratownik).
8. Zabrania się prowadzenia wycieczek z młodzieżą podczas burzy, śnieżycy i gołoledzi. W razie gwałtownego załamania się warunków pogodowych (szczególnie przy planowaniu wycieczek pieszych górskich, rowerowych, na akwenach wodnych), należy wycieczkę odwołać.
9. Przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdów oraz przybycia do punktu docelowego, opiekunowie powinni bezwzględnie sprawdzać stan liczbowy uczniów.
10. Przed wyruszeniem na wycieczkę kierownik informuje jej uczestników o zasadach bezpieczeństwa i sposobie zachowania się, również w razie nieszczęśliwego wypadku.
11. Podczas wycieczek należy bezwzględnie przestrzegać zasad ruchu drogowego i regulaminów miejsc, w których przebywają uczestnicy wycieczki.
12. Uczestnicy wycieczki powinni posiadać odzież, obuwie i ekwipunek odpowiedni do warunków atmosferycznych i specyfiki wycieczki.
13. Rodzice/prawni opiekunowie zaopatrują w leki, jakie dziecko bierze przy chorobach przewlekłych oraz leki doraźne.
14. Uczestnicy wycieczki mogą dodatkowo być objęci ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków, a uczestnicy wycieczki zagranicznej powinni być objęci ubezpieczeniem kosztów leczenia za granicą. Kierownik i opiekunowie powinni posiadać ubezpieczenie OC.
15. W przypadku, gdy podczas trwania wycieczki miał miejsce wśród jej uczestników wypadek, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.
16. Wycieczki powinny rozpoczynać i kończyć się w wyznaczonym w harmonogramie wycieczki miejscu.

Rozdział IV **Obowiązki kierownika wycieczki**

1. Opracowanie programu, harmonogramu i regulaminu wycieczki.
2. Terminowe przygotowanie i przedstawienie do zatwierdzenia dokumentacji wycieczki (zgodnie z Roz. II, pkt 6) oraz jej terminowe rozliczenie.
3. Zapoznanie z regulaminem wycieczki oraz z zasadami bezpieczeństwa wszystkich jej uczestników.
4. Zapewnienie warunków do pełnej realizacji programu i harmonogramu wycieczki oraz sprawowania nadzoru w tym zakresie.
5. Określenie zadań dla opiekunów w zakresie realizacji programu oraz zapewnienie opieki i bezpieczeństwa uczestnikom wycieczki.
6. Nadzorowanie zaopatrzenia uczestników w sprawny sprzęt i ekwipunek oraz apteczkę pierwszej pomocy.
7. Organizowanie transportu, wyżywienia i noclegów dla uczestników wycieczki.
8. Dokonywanie podziału zadań wśród uczestników.
9. Dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki.
10. Dokonanie podsumowania, oceny i rozliczenia finansowego wycieczki po jej zakończeniu. Dowody finansowe będące podstawą rozliczenia wycieczki (rachunki, paragony, oświadczenia itp.) są przechowywane przez kierownika wycieczki do końca roku szkolnego.

Rozdział V **Obowiązki opiekuna**

1. Sprawowanie opieki nad powierzonymi uczniami.
2. Współdziałanie z kierownikiem w zakresie realizacji programu i harmonogramu wycieczki.
3. Sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem regulaminu przez uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa.
4. Nadzorowanie wykonywania zadań przydzielonych uczniom.
5. Wykonywanie innych zadań zleconych przez kierownika.

Rozdział VI

Szkolny regulamin wycieczki i obowiązki jej uczestników

1. Szkolny regulamin wycieczki opracowuje kierownik grupy uwzględniając specyfikę wycieczki.
2. Wszyscy uczniowie (bez względu na wiek) dostarczają kierownikowi wycieczki podpisany przez ucznia i rodziców/prawnych opiekunów szkolny regulamin danej wycieczki.
3. W czasie wycieczki obowiązują uczniów postanowienia statutu szkoły i przepisy bezpieczeństwa.
4. Regulamin wycieczki powinien zawierać następujące informacje: nazwa, miejsce i data wycieczki, organizator, kierownik grupy, cel wycieczki, warunki uczestnictwa, obowiązki uczestnika.
5. Warunki uczestnictwa w wycieczce:
 - w wycieczce mogą brać udział wszyscy chętni posiadający pisemną zgodę i oświadczenie rodziców/prawnych opiekunów,
 - opłatę za wycieczkę należy dokonać najpóźniej na tydzień przed dniem wyjazdu,
 - rodzice/prawni opiekunowie są zobowiązani do:
 - wyposażenia dziecka w odpowiednią odzież i ekwipunek stosowny do warunków atmosferycznych i specyfiki wycieczki,
 - zaopatrzenia w leki, jakie dziecko bierze przy chorobach przewlekłych oraz leki doraźne.
6. Uczestnik wycieczki zobowiązany jest:
 - stawiać się punktualnie w wyznaczone miejsca zbiórek,
 - wykonywać polecenia kierownika wycieczki i wyznaczonego przez niego opiekuna,
 - przestrzegać regulaminu wycieczek i imprez turystyczno-krajoznawczych, w których uczestniczy,
 - bezwzględnie przestrzegać regulaminu miejsc, w których przebywa (ośrodków noclegowych, muzeów, kościołów, parków, szlaków turystycznych itp.),
 - unikać wszelkich konfliktów, być koleżeńskim i życzliwym wobec innych, pomagać słabszym,
 - poinformować opiekuna o złym samopoczuciu,
 - przestrzegać zasad higieny i kultury osobistej, w tym kultury słowa.
7. Uczestnikowi wycieczki zabrania się:
 - palenia papierosów i e-papierosów, spożywania alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych,
 - oddalania się od grupy bez zezwolenia kierownika wycieczki lub opiekuna grupy,
 - narażania siebie i innych na niebezpieczeństwo,
 - dewastowania sprzętów i obiektów w miejscach, w których przebywa.
8. Inne postanowienia:
 - organizator nie ponosi odpowiedzialności za mienie uczestników,
 - za wszelkie szkody wyrządzone przez uczestnika wycieczki materialnie odpowiadają jego rodzice/prawni opiekunowie,
9. Nieprzestrzeganie postanowień regulaminu oraz poleceń kierownictwa wycieczki powoduje natychmiastowe skreślenie ucznia z listy uczestników i odebranie ucznia przez rodziców/prawnych opiekunów w miejscu wskazanym przez kierownika wycieczki.
10. Szkolny regulamin wycieczki dotyczy wszystkich uczestników również osób pełnoletnich.
11. Ostateczna interpretacja regulaminu należy do organizatorów.

Rozdział VII

Finansowanie wycieczek

1. Wycieczki finansowane mogą być ze składek uczestników, środków rady rodziców zgromadzonych na koncie klasowym lub innych źródeł (ze środków pozyskanych od organizacji i stowarzyszeń wspierających oświatę oraz od sponsorów).

2. Rodzice/prawni opiekunowie uczniów biorących udział w wycieczce zobowiązani są do pokrycia związanych z nią kosztów, chyba, że udział w imprezie może być sfinansowany z innych źródeł.
3. Uczniowie/rodzice, którzy zadeklarowali udział w wycieczce, a następnie deklarację tę wycofali, nie otrzymują zwrotu dokonanej wpłaty oraz zobowiązani są do pokrycia strat, jakie powstały z tego tytułu.
4. Kierownik wycieczki oraz opiekunowie nie ponoszą kosztów udziału w imprezie.

Rozdział VIII

Postanowienia końcowe

1. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce klasowej organizowanej w dniach zajęć szkolnych mają obowiązek brać udział w zajęciach z klasą wskazaną przez dyrektora. Listę tych uczniów kierownik wycieczki dołącza do odpowiedniego dziennika klasowego.
2. Kierownik wycieczki może zaproponować rodzicom dodatkowe ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków jej uczestników oraz poinformować ich o konsekwencjach braku ubezpieczenia.
3. Wobec uczestników, którzy nie przestrzegają regulaminu wycieczki i zasad przepisów bezpieczeństwa, będą wyciągnięte konsekwencje zgodnie z kryteriami ocen z zachowania zawartych w wewnątrzszkolnym systemie oceniania.
4. W przypadku naruszenia przez ucznia regulaminu zawiadamia się jego rodziców (prawnych opiekunów) oraz dyrektora szkoły. Rodzice (prawni opiekunowie) zobowiązani są do odebrania dziecka z wycieczki w miejscu wskazanym przez kierownika wycieczki.
5. Za szkody wyrządzone w czasie wycieczki przez ucznia odpowiedzialność finansową ponoszą jego rodzice /prawni opiekunowie.
6. W sprawach nie uregulowanych niniejszym regulaminem stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu Pracy, Kodeksu Cywilnego, Statutu Szkoły oraz odpowiednich ustaw i rozporządzeń.
7. Wszyscy opiekunowie oraz uczestnicy wycieczki zobowiązani są zapoznać się ze szkolnym regulaminem i harmonogramem wycieczki.
8. Szkolny regulamin wycieczki podpisują wszyscy uczestnicy wycieczki.
9. Klasowe lub grupowe wyjście uczniów poza teren szkoły, organizowane w ramach lekcji w celu realizacji programu nauczania należy zrealizować po uzyskaniu zgody dyrektora i odnotować w dzienniku lekcyjnym.
10. Organizację wycieczek zagranicznych, wyjazdy na zawody sportowe i konkursy regulują odrębne przepisy i regulaminy.